

Затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (протокол № 24 від 25 грудня 2024 р.)
Затверджено на засіданні Вченої ради Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти (протокол № 12 від 25 грудня 2024 р.)

Звіт про результати реалізації наукової теми кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
«Професійний профіль спеціального педагога у контексті забезпечення якості інклюзивної освіти»,

наукові керівники: *Мартинчук О.В.*, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри, *Скрипник Т.В.*, доктор психологічних наук, професор кафедри

(Державний реєстраційний номер: 0121U112869 Дата реєстрації: 08-09-2021)

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
1.	Аналіз професійних профілів (стандартів, функціоналу) спеціального педагога закладів освіти у зарубіжних країнах Термін виконання: 2021-2023 (продовжено у 2024р.)	Здійснено системний аналіз нормативних документів щодо професійної діяльності спеціального педагога у Республіці Польща у межах навчання за програмою освітнього курсу «Edukacja integracyjna i włączająca» / «Інтеграційна та інклюзивна освіта» (23.03.2024-24.05.2024, Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської).	Здійснений аналіз та осмислення функціоналу спеціального педагога та стандарту підготовки спеціальних педагогів у Польщі дав змогу розкрити важливі ідеї, які, на розсуд виконавців наукової теми, мають стати обов'язковими орієнтирами при розробленні професійного профілю спеціального педагога закладу дошкільної та загальної середньої освіти в Україні.	<u>Публікації за результатами досліджень:</u> 1. Мартинчук О. В., Скрипник Т. В., Федоренко О. Ф., Найда Ю. М., Заєркова Н. В. Проблеми сучасного кадрового забезпечення інклюзивного навчання в Україні. <i>Суспільство та національні інтереси</i> , 2024. №4 (4). С. 485-497. 2. Луцько К.В., Мартинчук О.В. Інтегративна спеціальна педагогіка в сучасних реаліях суспільного розвитку. <i>Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)</i> . 2024. Вип. 23. С. 189-203.	О. Мартинчук, Т. Скрипник та інші викладачі кафедри	Результати дослідження представлено на засіданні Вченої ради Факультету 17.05.2023 21.11.2023 26.06.2024 25.12.2024 Покликання	Покликання Покликання Інституційний репозиторій КСУБГ

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
		<p>Визначено схожі та відмінні тенденції у підготовці фахівців зі спеціальної освіти в Україні та за кордоном.</p> <p>Метод дослідження: <i>метод якісного аналізу</i> змісту матеріалів.</p> <p>У межах навчання, заснованого на дослідженнях, до реалізації наукової теми залучені магістри освітньо-професійної програми 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання.</p> <p>Метою їхніх досліджень є вивчення та розроблення змістового наповнення професійної діяльності спеціальних педагогів інклюзивних закладів освіти та окреслення шляхів впровадження набутого прогресивного зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику. У межах реалізації наукової кафедри здійснюють дослідження магістри спеціальності 016 Спеціальна освіта, ОПП 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання:</p> <p><i>Дуб'юк Н.Б.</i> Особливості професійної діяльності координатора інклюзив-</p>	<p>Визначено завдання спеціального педагога:</p> <p>1) Співпраця з вчителями, фахівцями батьками з метою:</p> <p>а) надання рекомендацій керівнику закладу освіти щодо забезпечення активної та різноманітної участі дітей у житті закладу освіти, а також доступності для осіб з обмеженнями здоров'я;</p> <p>б) проведення науково-діагностичних заходів, що пов'язані з виявленням індивідуальних освітніх потреб та психофізичних можливостей дітей для визначення їхніх сильних сторін, інтересів та талантів, причин навчальних труднощів, бар'єрів та обмежень, що заважають функціонуванню дитини та її участі у житті закладу освіти;</p> <p>в) вирішення дидактичних та виховних завдань; визначення необхідних умов, спеціального обладнання та засобів навчання, що відповідають індивідуальній освітнім потребам та психофізичним можливостям дитини;</p> <p>2) співпраця з командою психолого-педагогічного супроводу у межах розроблення та</p>	<p>Наукові продукти у межах навчання, заснованого на дослідженнях:</p> <p>1. Мартинчук О., Дуб'юк Н. Досвід Польщі щодо запровадження посади спеціального педагога у загальноосвітньому просторі на шляху забезпечення якості інклюзивного навчання. <i>Спеціальна освіта: проблеми та перспективи</i>: Тези за матеріалами 16 Міжнародної науково-практичної конференції (Кам'янець-Подільський, 18-19 квітня 2024 р.). 2024. С. 148-150. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/49561/</p> <p>2. Васильєва Г.І., Фень М.В. Сутність поняття «міжпрофесійне співробітництво» в команді супроводу в умовах інклюзивного навчання. <i>Інноваційна педагогіка</i>. 2024. Вип. 73. С. 95-101.</p> <p>Результати дослідження використано в освітньому процесі з реалізації ОПП «Стратегії і практики інклюзивного навчання», зокрема під час викладання на ОК 3 «Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті» (Мартинчук О.В.), ОК5 «Технології інклюзивного навчання та створення інклюзивного освітнього середовища» (Мартинчук О.В., Скрипник Т.В.): аналіз навчально-методичних матеріалів, моделювання трудових функцій спеціального педагога закладу освіти з інклюзивним навчанням, вирішення практичних кейсів.</p>		<p>Покликання Покликання</p>	

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
		<p>ного навчання: міжнародний та український досвід (наук. кер.: Мартинчук О.В.)</p> <p><i>Матвієвська Л.В.</i> Особливості взаємодії асистента вчителя з учасниками команди супроводу дітей з аутизмом в інклюзивному освітньому середовищі (наук. кер.: Федоренко О.Ф.)</p> <p><i>Тригуб Д.О.</i> Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з освітніми труднощами, що виникли внаслідок психологічної травми (наук. кер.: Паламар О.М.)</p> <p><i>Фень М.В.</i> Особливості застосування технології спільного викладання в умовах інклюзивного навчання (наук. кер.: Васильєва Г.І.)</p> <p><i>Шнит Н.Л.</i> Особливості формування статевої освіченості молоді з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі (наук. кер.: Мартинчук О.В.)</p>	<p>реалізації індивідуальної освітньо-терапевтичної програми для дитини та надання їй психолого-педагогічної допомоги;</p> <p>3) підтримка вчителів, вихователів та інших фахівців у:</p> <p>а) виявленні причин навчальних труднощів, бар'єрів та обмежень, що заважають діяльності дитини та її участі у житті закладу освіти;</p> <p>б) наданні психолого-педагогічної допомоги під час безпосередньої роботи з дитиною;</p> <p>в) пристосуванні засобів і методів роботи до інд. і навчальних потреб дитини та її психофізичних можливостей;</p> <p>г) доборі методів, форм, навчання та навчальних посібників до потреб дітей;</p> <p>4) надання психолого-педагогічної допомоги дітям, батькам та педагогам;</p> <p>5) співпраця, залежно від потреб, з іншими організаціями та державними структурами;</p> <p>6) внесення пропозицій на педагогічну раду у сфері підвищення кваліфікації педагогів.</p>				

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
			<p>Апробація результатів дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Круглий стіл «Доказовість у спеціальній освіті: виклики нової парадигми в Україні» (Львівський національний університет імені Івана Франка, 12.02.2024 р.). Доповідь: Координатор інклюзивного навчання як виклик для української освітньої системи, Мартинчук О.В. – XVI Міжнародна науково-практична конференція «Спеціальна освіта: проблеми та перспективи» (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 18-19 квітня 2024 р.). Доповідь: Досвід Польщі щодо запровадження посади спеціального педагога у загальноосвітньому просторі на шляху до забезпечення якості інклюзивного навчання, Мартинчук О.В. – Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Соціально-психологічна підтримка особистості в умовах суспільних трансформацій» (Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 08 жовтня 				

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
			<p>2024 р.). Актуальність моделювання професійного профілю координатора інклюзивного навчання для закладів освіти України.</p> <p>– X Міжнародна науково-практична конференція «Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі» (Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, 21 листопада 2024 р.). Доповідь: Проблема кадрового забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами в контексті євроінтеграційних змін в Україні у післявоєнний період</p> <p>– публічні захисти магістерських робіт</p>				
	<p>Аналіз професійних профілів (стандартів, функціоналу) спеціального педагога/логопеда раннього втручання у зарубіжних країнах</p> <p>Термін виконання:</p>	<p>Здійснено аналіз професійного стандарту спеціального педагога раннього втручання США (штат Вірджинія) (Early Interventionist/Early Childhood Special Educator (EI/ECSE) Standards)</p> <p>Проаналізовано стандарт відповідно до таких тем:</p> <p>– Розвиток дитини та</p>	<p>Здійснений аналіз та осмислення зарубіжних професійних стандартів спеціального педагога дав змогу розкрити важливі ідеї, які, на розсуд виконавців наукової теми, мають стати обов'язковими орієнтирами при розробленні професійного профілю та змістово-методичного забезпечення професійної діяльності логопеда у системі раннього втручання.</p>	<p><u>Публікації за результатами досліджень:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лопатинська Н.А., Бочко М.В., Придатко М.А. Дослідження проявів моторних дисфункцій у дітей раннього та старшого дошкільного віку з мовленнєвими труднощами. <i>Актуальні питання у сучасній науці.</i> 2024. 4 (22). С. 989–1002. 2. Лопатинська Н.А., Хомик Т.В. Особливості логокорекційного впливу на розвиток дихальної функції у дітей дошкільного віку із вродженими особливостями в будові артикуляційного апарату. <i>Особлива</i> 	Н. Лопатинська	<p>Результати дослідження представлено на засіданнях Вченої ради Факультету 21.11.2023, 26.06.2024, 25.12.2024</p> <p>Покликання</p>	<p>Покликання Інституційний репозиторій КСУБГ:</p>

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
2022-2023		<p>раннє навчання</p> <ul style="list-style-type: none"> – Партнерство з сім'ями – Співпраця та робота в команді – Процеси оцінювання – Застосування рамок навчальних програм у плануванні змістовного навчання – Використання чуйних і взаємних взаємодій, втручань і навчання – Професіоналізм та етична практика <p>У межах кожної теми проаналізовано наявні у стандартах компетентності.</p> <p>У межах навчання, заснованого на дослідженнях, до реалізації наукової теми були залучені магістри, які досліджували професійний профіль вчителя спеціальної освіти/логопеда системи раннього втручання. Метою їхніх досліджень було виявити особливості професійної діяльності логопеда у системі раннього втручання та окреслити шляхи впровадження набутого прогресивного зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику. У межах реалізації наукової кафедри</p>	<p>Апробація результатів дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> – XVI Міжнародна науково-практична конференція «Спеціальна освіта: проблеми та перспективи» (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 18-19 квітня 2024 р.). Доповідь: Подолання моторних дисфункцій у дітей раннього віку засобами нейростимуляційних технологій; – IV International Scientific and Practical Conference «Current trends in scientific research development» (Boston, 14-16 November 2024). Доповідь: «Особливості формування інтонаційної виразності мовлення у дітей дошкільного віку з дизартрією засобами логоспівок». 	<p><i>дитина: навчання та виховання.</i> 2024. 3 (115). С. 128–146.</p> <p>3. Лопатинська Н.А., Коломієць Є.М. Розвиток зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку з мовленнєвими труднощами засобами цифрових технологій. <i>Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови.</i> 2024. 2(25). С. 141–155.</p> <p>Розділ у монографії: Лопатинська Н.А., Хомик Т.В., Косянчук А.Д. Нейростимуляційні технології у корекційно-розвитковій діяльності з дітьми раннього та старшого дошкільного віку з моторними дисфункціями. <i>Development trends in special and inclusive education in the context of the European dimension: theory and practice : Scientific monograph.</i> Baltija Publishing, Latvia, Riga, Latvia. 2024. С. 142–163.</p> <p>Наукові продукти у межах навчання, заснованого на дослідженнях:</p> <p>1. Лопатинська Н., Невечеря Н. «Особливості формування інтонаційної виразності мовлення у дітей дошкільного віку з дизартрією засобами логоспівок». <i>Current trends in scientific research development: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції</i> (м. Бостон, США, 14-16.11.2024). С. 404-410.</p> <p>Результати дослідження використано в освітньому процесі з реалізації ОПП «Логопедія», зокрема під час викладання ОК «Нейрологопедія», «Нейрологопедичні студії» (Лопатинська Н.А.): аналіз на-</p>		Покликання	

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
		<p>проводили дослідження магістри спеціальності 016 Спеціальна освіта, ОПП 016.01.01 Логопедія:</p> <p><i>Ведмеденко Вікторія.</i> Специфіка забезпечення міждисциплінарної роботи в команді фахівців з раннього втручання: компаративний аналіз (наук. кер. Лопатинська Н.А.).</p> <p><i>Кашлакова Ксенія.</i> Діяльність логопеда в міждисциплінарному супроводі дітей раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку: закордонний та вітчизняний досвід (наук. кер. Лопатинська Н.А.).</p> <p><i>Зборовська Ольга.</i> Професійні компетентності логопеда в системі раннього втручання: компаративний аналіз (наук. кер. Лопатинська Н.А.).</p> <p><i>Кушнірчук Марина.</i> Логопедичний супровід розвитку мовлення дитини раннього віку в умовах сім'ї (наук. кер. Лопатинська Н.А.).</p>		вчально-методичних матеріалів, моделювання трудових функцій спеціального педагога закладу освіти у системі раннього втручання, вирішення практичних кейсів.			
	Розроблення професійного профілю спеціального педагога	<p>Дослідження знаходиться на стадії реалізації.</p> <p>В основу розроблення професійного профілю спеціального педагога покладено</p>	<p>Дослідження знаходиться на стадії реалізації</p> <p>Здійснений аналіз та осмислення зарубіжних професійних стандартів спеціального</p>	<p><u>Публікації за результатами досліджень:</u></p> <p>Результати дослідження за критерієм: «Співпраця з родинами дітей з ООП»:</p> <p>Скрипник Т.В., Мартинчук О.В., Таран О.П.</p> <p>Зміст і передумови діяльності батьків дітей з</p>	Мартинчук О.В., Скрипник Т.В., Луцько К.В.	Результати дослідження представлено на засіданнях	Покликання Покликання Інституційний репозиторій КСУБГ

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
	<p>Термін виконання: 2022-2023 (продовжено у 2024 р.)</p>	<p>компетентності, виокремлені під час аналізу зарубіжних професійних стандартів та науково-методичної літератури як критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Місія; – Головний орієнтир; – Лідерство, координація, інновації; – Співпраця з родинами дітей з ООП; – Співпраця з фахівцями та помічниками; – Партнерство з учнями <p>Пройдено навчання на онлайн-курсі за програмою: «Розроблення професійних стандартів» (керівники наукової теми: Мартинчук О.В., Скрипник Т.В.). Здобуто базові знання та уміння щодо методичних підходів до розроблення, проведення публічного громадського обговорення, затвердження, введення в дію, перегляду та внесення змін до професійних стандартів.</p>	<p>педагога дав змогу розкрити важливі ідеї, які, на розсуд виконавців наукової теми, мають стати обов'язковими орієнтирами при розробленні професійного профілю та змістово-методичного забезпечення професійної діяльності спеціального педагога / вчителя спеціальної освіти закладів дошкільної та загальної середньої освіти з інклюзивними групами/класами.</p>	<p>особливими освітніми потребами в міждисциплінарній команді супроводу. <i>Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи</i>. 2024. С.84-90.</p> <p>Результати дослідження за критерієм: «Лідерство, координація, інновації»: Мартинчук О. В., Скрипник Т. В., Федоренко О. Ф., Найда Ю. М., Заєркова Н. В. Проблеми сучасного кадрового забезпечення інклюзивного навчання в Україні. <i>Суспільство та національні інтереси</i>, 2024. №4 (4). С. 485-497.</p> <p>Результати дослідження за критерієм: «Співпраця з фахівцями, педагогами»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Луцько К.В., Мартинчук О.В. Інтегративна спеціальна педагогіка в сучасних реаліях суспільного розвитку. <i>Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)</i>. 2024. Вип. 23. С. 189-203. 2. Скрипник Т. В., Мартинчук О. В., Найда Ю. М., Заєркова Н. В. Інноваційні шляхи підвищення інклюзивної компетентності педагогів закладів освіти з опорою на досвід Польщі. <i>Інноваційна педагогіка</i>, 2024. Вип. 73. С. 120-126. <p>Результати дослідження використано в освітньому процесі з реалізації ОПП «Стратегії і практики інклюзивного навчання», зокрема під час викладання на ОК 3 «Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті» (Мартинчук О.В.), ОК5 «Технології інклюзивного навчання та створення інклюзивного освітнього середовища» (Мартинчук О.В., Скрипник Т.В.): аналіз навчально-методичних матеріалів, моде-</p>		<p>Вченої ради Факультету 17.05.2023 21.11.2023 26.06.2024 25.12.2024</p> <p>Покликання Покликання Покликання</p>	

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
				лювання трудових функцій спеціального педагога закладу освіти з інклюзивним навчанням, вирішення практичних кейсів.			
	<p>Визначення концептуальних засад та шляхів реалізації діяльності спеціального педагога</p> <p>Термін виконання: 2022-2024</p>	<p>Дослідження знаходиться на стадії реалізації.</p> <p>Здійснено узагальнення головних напрямів діяльності спеціального педагога як координатора інклюзивного навчання.</p> <p>В результаті проведеного дослідження з опорою на професійні стандарти вчителя спеціальної освіти та координатора з питань особливих освітніх потреб (СПА) систематизовано не типові у контексті українських нормативно-правових та навчально-методичних розробок напрями діяльності, що дають змогу досягати позитивних перетворень у закладах освіти, які здійснюють освітній процес для осіб з ООП.</p> <p>Здійснене дослідження з урахуванням професійного стандарту координатора з питань особливих освітніх потреб, функціоналу спеціального педагога в Республіці Польща: 1) дає змогу усвідомити системність інноваційних завдань, пов'язаних з координацією команд супроводу осіб з</p>	<p>Дослідження знаходиться на стадії реалізації.</p> <p>Метод дослідження: якісний контент-аналіз</p> <p>Реалізація проєкту «Міст до інклюзії: Підвищення кваліфікації українських освітян у сфері роботи з людьми з особливими потребами» спільно з Університетом прикладних наук Хяме, Фінляндія»</p>	<p><u>Публікації за результатами досліджень:</u> Мартинчук О. В., Скрипник Т. В., Федоренко О. Ф., Найда Ю. М., Заєркова Н. В. Проблеми сучасного кадрового забезпечення інклюзивного навчання в Україні. <i>Суспільство та національні інтереси</i>, 2024. №4 (4). С. 485-497</p>	О. Мартинчук, Т. Скрипник	<p>Результати дослідження представлено на засіданнях Вченої ради Факультету 26.06.2024, 25.12.2024</p> <p>Покликання</p>	<p>Інституційний репозиторій КСУБГ: Покликання Покликання</p> <p>Новини на сайті факультету: Покликання Покликання</p>

№	Етап/ Назва дослідження	Результати реалізованих досліджень (етапів дослідження)			Виконавець (ці)	Дата презентації результатів дослідження (у т.ч. проміжних) на Вченій раді інституту / факультету (місяць, рік)	Посилання на сайт кафедри, інституту/ факультету Університету, де оприлюднено результати (у т.ч. проміжні) дослідження
		На теоретичному рівні	На практичному рівні	Наукові продукти			
		ООП; 2) окреслює шляхи можливої функціональної координації у наявних умовах (за відсутністю відповідних посад); 3) наголошує на необхідності розроблення професійного профілю та функціональних обов'язків вчителя спеціальної освіти (спеціального педагога), що значно посилить кадровий потенціал для відповідального й дієвого командного супроводу осіб з особливими освітніми потребами та забезпечення якісної освіти для них.					

Завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Олена МАРТИНЧУК